

השבת של רבי נחמן מברסלב

פרשת יתרו
עלון רמ"ב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זיע"א.
טוב להגיד ולשיר **נִנְחַם נִחְמָם נִחְמָם נִחְמָם** לזכות לכול הישועות

אוצר היראה
צדיק ע"ט

יתרו

היו נכונים לשלושת ימים...

היו נכונים לשלושת ימים... (משה הוסיף יום אחד מדעתו)

הצדיקים הגדולים מזככין עצמן כל כך, עד שאין להרע שום אחיזה בהם. ואף על פי כן, יש להם גם כן בחירה. אך עיקר הבחירה שלהם, הוא רק בבחינת **משה הוסיף יום אחד מדעתו**, כמבואר במקום אחר.

וזה בחינת הבחירה שהיה לאדם הראשון קודם החטא, שהיה זך אז בתכלית. אך כל בחירתו היה רק בבחינת זאת, בבחינת **משה הוסיף יום אחד מדעתו הנ"ל**.

רק שיש בזה משקל ונסיון גדול. כי בודאי אסור להוסיף על דברי השם **יתברך**, כמו שכתוב: **לא תוסיף**, וכל הפגם של אדם הראשון היה על ידי שהוסיפה על הצווי, כמאמר רבותינו ז"ל. ואף על פי כן, הלא מצינו כמה גזרות וסייגים שהוסיפו רבותינו ז"ל על דברי תורה, וכן משה הוסיף יום אחד מדעתו והסכימה דעתו לדעת המקום. על כן באמת **בעניינים כאלו, הוא עיקר הבחירה של הצדיקים הגדולים**. ובאמת מי שאינו זוכה, חס ושלום, לכוון בזה לדעת המקום, יכול להכשל על ידי זה, עד שיבא על ידי זה לחטא גמור, כמו שמצינו באדם הראשון שנכשל על ידי זה כפשוטו ממש, ועבר על הצווי.

וזה היה גם כן ענין הנסיון של **הארבעה שנכנסו לפרדס**, ורק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום. נכנס ויצא דייקא, כי גם הצדיקים הגדולים אשר כל עבודתם הוא רק מה שצריכין לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא ולהשיג בכל פעם ביותר.

אף על פי כן צריכין הם גם כן להיות **בקי בעייל בקי בנפיק**, ומי שאינו זוכה לבקיאות הזה בשלימות, יכול להיות בבחינת **הציץ ונפגע הציץ ומת**, רחמנא לצלן, ואחר קצץ לגמרי בנטיעות.

ומי שזוכה לבקיאות הזה היטב, אזי הוא נכנס בשלום ויוצא בשלום, ואז זוכה תמיד לכוון תמיד לדעת המקום, מה להוסיף ומה שלא להוסיף כנ"ל.

ואלו הצדיקים שזוכין לבקיאות הנ"ל בבחינות מדרגתם הגבוהה והנפלאה מאד, הם זוכים להכניס זה הבקיאות אפילו במדרגות הנמוכות מאד, שהם בחינת ונפיק ממש, שיזכו גם הם לעת עתה לקיים **ואציעה שאול הנד**.

וגם ממש ממקומם השפל מאד ימשיכו עצמן אל השם יתברך, ויצעקו ויתפללו להשם יתברך תמיד בכלות הנפש, בבחינת **מבטן שאול שועתי** וכו'. בחינת **קראתי שמך ה' מבור תחתיות**, עד ישקיף וירא ה' משמים שיזכו לתשובה שלימה באמת.

מתן תורה.

[אוצר היראה - צדיק, רמ"ג]

כמו שאחר שזכו ישראל לקבל התורה, אזי זכו הם בכל התורה ובכל העולם ומלואו התלויים בתורה, ואפילו גר הבא להתגייר עכשיו ולקבל עליו עול תורה, אי אפשר לו להתגייר, כי אם על ידי ישראל, דהיינו על ידי בית דין מישראל, ואם לאו אפילו אם מקיים כל התורה והמצוות, ולא יתגייר על ידי ישראל דייקא, אז אינו נחשב לגר, ורחוק לגמרי מקדושת ישראל עדיין.

כמו כן **להבדיל** בקדושת ישראל בעצמו, בעניין התקרבות ישראל להשם יתברך באמת, אז קודם שיש איזה צדיק אמתי בעולם, אז בודאי כל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך באמת יכול להתקרב, אבל אחר שכבר נמצא צדיק אמתי מנהיג ישראל אמתי, אז אי אפשר לשום אדם להתקרב להשם יתברך באמת ובשלימות, **כי אם על ידו** דייקא (הלכות הפקר וכספי הגר - הלכה ג' - אות ב).

חיי מוהר"ן

סיפור

שמעתי בשמו זכרונו לברכה שספר משל נאה לענין מה שמרבה לגלות כל כך תורות נפלאות ומעשיות ושיחות נפלאות ונוראות, אף על פי שאינו נראה עדיין שיעשו פעולתם בשלמות באנשי שלומנו כמו שהיה ראוי להם.

וספר לענין זה, ממלך אחד שחלה בנו יחידו ביותר, עד שכל הרופאים משכו ידיהם ממנו ונתייאשו מרפואתו. בתוך כך בא רופא מופלג בחכמה מאד, ובקש המלך ממנו בתחנונים גדולים להשתדל עם בנו. והשיב לו האמת שרפואתו קשה ורחוקה מאד, אף על פי כן, אם יעשו עוד תחבולה אחת, אזי אפשר דאפשר שיהיה לו רפואה. **אך איני יודע אם לומר לך זאת התחבולה מחמת שהיא דבר קשה וכבד מאד!**

והפציר בו המלך מאד לגלות לו התחבולה. ואמר לו: **תדע שבנדך הוא חולה מסכן מאד בתכלית עד שכבר אי אפשר לתן לו לתוך פיו אפילו טיפה אחת מסממני הרפואות**. אך איך שיש סממני רפואות יקרות כאלה, אשר צלוחית אחת קטנה מאד עולה לסך אלפי אלפים,

וצריכין למלאת חביות מלא מסממנים היקרים האלה, ולקח בדליים מלאים מסממנים האלה ולשפוך על בנדך החולה. וממילא מובן שכל הסממנים היקרים האלה ילכו לאבוד לגמרי, אך אף על פי כן יתחזק גופו מעט על ידי זה. ואולי מתוך שישפכו עליו הרבה כל כך יכנס לתוך פיו גם כן איזה טיפה על כל פנים, על ידי זה אפשר שיהיה לו רפואה.

ותכף ומיד, נתרצה המלך לזה, וצוה לעשות כן, ועל ידי זה נתרפא הבן מלך.

והנמשל מובן ממילא, שדייקא מחמת שאנו חולים מדוכאים בחלי הנפש כל כך, רחמנא לצלן; על כן, מוכרח **הצדיק הרופא נאמן** לשפוך עלינו סממנים יקרים ונוראים מאד. אף על פי שלכאורה, נראה שכמעט הכל הולך לאבוד, חס ושלום, אף על פי כן **ריח טוב קולט**, וברבות הימים אולי נזכה לחטוף מהם איזה טיפה יקרה ונפלאה לתוך פינו ופנימיותנו, עד שעל ידי זה אולי יש תקוה לזכות לרפואה שלמה ברוחניות וגשמיות, אמן כן יהי רצון.

עלים לתרופה

מכתב כ"ז

ברוך השם יום אי חיי שרה תקצ"א. **שלום כנהוג.**

מכתבך קבלתי פעמים. אחד בסוף יום ד' באריכות גדול ובחסדי ה' כבר הקדמתי להשיב לו תשובה נכונה אור ליום ד' אשר שלח ה' תחת קלמוסי לחזק **להיות בשמחה תמיד על שלא עשני גוי וכו'.**

לדעתך, בודאי החיה אותך האגרת מאד, אך כפי הנראה לא הגיע לך זה המכתב עד יום ו' הסמוך לכניסת שבת קודש, תשיב לי אם קבלת. וביום ו' הגיעני עוד הפעם מכתבך ומאד נפלאתי עליך על שעולה על לבך פחד מענין האטשערעד כי הוא רק מרה שחורה בחינם.

ה' יתברך ברחמינו יחוס על עמו ויצילם מעתה מגזרה המרה הזאת. אבל חלילה לך להתפחד בחינם ולבלבל עצמך ממעט עסקך בעבודת ה'.

אם אתה רוצה להשתתף בצרות ישראל בודאי יפה לך להתפלל ולצעוק מרה על גזרה זאת, אבל הכל על פי דרכים שלמדנו מורנו הקדוש, זכרונו לברכה. דהיינו ליחד שעה ביום לצעוק על צרות נפשו, ואז יכלל בתוכו גם צעקה הזאת, אשר בימינו נגזרה גזרה מרה כזאת, אולי יחוס אולי ירחם.

אבל גם עתה צריכין לחזק עצמו להיות כל היום בשמחה על כל הנקודות טובות שנמצאים בנו עדיין, הקיצוני ועודי עמך, נא בני חביבי אל תמשך עליך, חס ושלום, מרה שחורה בחינם, וחלילה לך לזוז ממקומך מחמת זה, שלום לך אל תירא;

וכמו כן שארי הדאגות ומרה שחורה שלך כולם בחינם ואינם מועילים כלל, ומזיקים הרבה, רחמנא לצלן.

והנה בתחלה היה לי צער גדול ממכתבך מיום ג' שהארכת בצערך, אך מצאתי גם שם את שאהבה נפשי שהם הנקודות טובות שלך, שאתה מחיה עצמך בדרכי אדוננו מורנו ורבנו, זכרוננו לברכה, במעט התבודדות וצעקה. זאת נחמתי בעיני זה חלקי מכל עמלי מה שכבר הכנסתי בכס מעט אמתת עצותיו ודבריו הקדושים, ומי יתן שתקבלו הכל ותלכו בכל דרכיו, והעיקר לשמוע היטב בקול התחזקותו, מה שמחזק ומזרז ומזהיר ביותר ויותר לשמוח את עצמנו בכל עת ועת, יהיה איך שיהיה, וברוך ה' יש לנו במה לשמוח על שזכינו לידע מאור כזה, אור האורות, אור צח ומצחצח, דלא ידיע ולא איתידע ולא איתמא מאן דקיימא בה וכו'. אשרי החוסה בצילו, אשרי הבא על ציון הקדוש שלו ומקיים דבריו לומר עשרה קפיטלאך בתהלים, והוא בודאי יעשה את שלו לקיים הבטחתו וכו'.

ראה בני חביבי, נפלאות תמים דעים שנתן זכרון ושכחה בלב האדם, כי הלא זה כמה פעמים שחזקתיך בדברי לשמוח בענין העשרה קפיטלאך תהלים, כי הכל עשה יפה בעתו, שיוכל כח השכחה להשכיח את האדם דבר הרגיל בו, והכל לטובה גדולה, כי מאד עמקו מחשבותיו, אך נתן לנו הבחירה, ועלינו להזכיר עצמנו בכל פעם, את כל הטוב אשר גמל עמנו בענין הנורא והנשגב הזה, שזכינו להסתופף בצל קדוש ונורא ונשגב כזה.

והנה רצוני לכתוב לך איזה דבור שדברתי אתמול, בסעודה שלישית, והיה נצרך לך. אך תפילת שחרית הגיע. וגם זה שכתבתי היה מרובי האהבה המקלקלת השורה, ועוד חזון למועד אם ירצה ה'.

דברי אביך המתגעגע לידיתך, ומצפה לשמוע ממך דברי שמחה וחדוה.

נתן מברסלב. אהובי בני, בקשתי שתשלח לי שלושה רובל חדש בהלואה, ובקרוב תקבלם מרבי שמשון. נא לקיים דברי ככל מה דאפשר, כי דחיקא לי שעתא טובא ה' יתברך ירחם, וגם מזה אל יהיה לך מרה שחורה, רק תהפך לשמחה שאף על פי כן, תודה לאל, היה לי כמה אורחים על שבת קודש, וכולם אכלו קוגיל וקוליטש, וגם דברנו דברי תורה דברי אמת ויציב וכו'.

מספר אבי הנחל ב' מכתב צ"ה

מכתב

עצמי ובשרי, החביב לי באמת, יותר מנפשי, שהעיר את רוחו והקדיש את לבבו הרחב וכשרונותיו הברוכים, להכניס עצמו בכל כחו בהשתדלות גדולה ויתירה ביותר לגדל ולפרסם את שם הצדיק היחיד בעולם, העולה לעילא ולעילא על כל הצדיקים הנוראים המובחרים הנוראים, יחידי הדורות, שהוא מחסה ומגן לנו, גם עכשיו, בתוך כל מיני חשכות והתרחקות אשר באחרית הימים האלה בימינו אלה.

אשריך אחי, אשריך אלפים פעמים, שפנימיות לבבך מבין ומרגיש האמת האמתית דאמת, שמאיר עכשיו בכל העולמות, מראש ועד סוף, שלום וישע רב! מעוצם עייפות נפשי, מחמת ריבוי המרירות התלאות והמררות אשר סבבוני, אין דעתי צלולה ואין לי דיבורים, אך למען נועם אהבתך החרות על לוח לבי, לא יכולתי להתאפק לעשות חובתי וכתבתי

בכל כחי. ה' יודע ועד, וגם ללבך רואה ומרגיש כי נפשך קשורה בנפשי תמיד, בכל יום ובכל עת, ובפרט בעת ההתבודדות והשיחה עם ה' יתברך, כל מעייני בך למישר. נפשי יודעת מאד שמושרש בפנימיות לבבך בנקודת האמונה הקדושה בה' ובתורתו, ולבך בווער כיקוד אש, להתחבר בכל מיני חיבור, להצדיק האמת ואנשיו הכשרים האמיתיים שבדור, אשר במעיינות חכמת תורתו מאיר בנו אמונה אמיתית דאמתית, שזאת האמונה הוא שורש ומקור החכמה, שעל ידה באים להשגות אלקות, לראות עין בעין אלקותו ומלכותו וממשלתו. אבל כנגד זה משתטחים המניעות ועיכובים בלי שיעור.

לכן הנני פונה אליך מעומק לבי, להעמידך על החוב הקדוש המוטל עלינו, לחשוב מחשבות עמוקות ותחבולות עצומות בכלות הנפש בתשובה גדולה עד כלות הנפש להתגבר ולהתאמץ ברצון חזק מאוד, להגות בספריו הקדושים בכל יום ויום לראות אורות החדשות הנוראות שבהם עד שיכנס הריחות הקדושות מהדיבורים הקדושים בלבבך הנעים לקיום ולמעשה.

אוצר היראה - עצות ברית, סג-טו

עצות

כל אחד מישראל כפי טהרתו וקדושתו, כן יש לו בחינת משיח, וצריך לשמור מאד שלא יתקלקל בחינת משיח שלו, ועיקר הוא שישמור עצמו מניאוף, וצריך לשמור את עצמו מאד אפילו מריח ניאוף, כי הוא פוגם בחינת משיח שלו.

רוחו של משיח נעשה רוח קנאה, והולך ומקנא בכל מקום שיש שם פגם ניאוף. ואפילו במקום שאין שם ניאוף גמור רק פגם בעלמא, הוא גם כן מקנא על זה, כי לגודל הקדושה והטהרה של בחינת משיח אינו יכול לסבול אפילו פגם בעלמא של ניאוף והוא מקנא על זה, רחמנא לצלן. כשהזווג דהיינו האישי והאשה כשרים בלי שמץ פסול וזווגם בכשרות ובקדושה גדולה, אזי נעשה על ידי זווגם יחודא עלאה וזווג שלהם יקר מאד מאד.

לקוסי תפילות ב' כ"ח ש"ב-ש"ג

תפילה

... ועתה אבי שבשמים, אב הרחמן, המלא רחמים בכל עת ובכל רגע, הורני ולמדני דרך עצה נכונה ואמתית שאזכה לקיימה, באופן שאזכה מעתה לשמירת הברית באמת, ולבלי לפגום שום פגם, חס ושלוש, אפילו בהתר.

ותעזרני ותושיעני ברחמיך הרבים, שאזכה לתקן בחיי מהרה כל הפגמים שפגמתי בפגם הברית, מעודי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד, באונס וברצון; ותרחם עלי ותשמרני מעתה מכל מיני פגם הברית, במחשבה דיבור ומעשה.

לב טהור ברא לי אלקים, ורוח נכון חדש בקרבי. השיבה לי ששון ישעך, ורוח נדיבה תסמכני; אל תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח ממני.

עזרני וזכני שיאיר עלי קדושת רוחו של משיח, השורה ומרחף על הספרים הקדושים של התורה הקדושה, ובזכותו וכחו אזכה לצאת מתאוות ניאוף לגמרי, ולא אבוא לידי שום הרהור כלל, ולא לשום הסתכלות הנוגע לתאוה זאת.

ותעצים עיני מראות ברע, העבר עיני מראות שוא בדרכך הייני.

ותצילני מכל מיני פגם הברית, ותשמרני ברחמיך הרבים, אפילו מריח של ניאוף. מלא רחמים, שומר עמו ישראל לעד, שמרני והצילני ברחמיך הרבים, שמרני אל כי חסיתי בך...

וברחמיך תשיח שלום ביןך ובין ישראל עמד, ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים, ותמשיך שלום על ישראל עמד ויהיה שלום גדול ונפלא בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, ולא יהיה שום שנהא וקנאה ומריבה וקנטור בין אדם וחברו ובין איש ואשתו, ובפרט בין איש ואשה הכשרים, אשר יחודם יקר מאד, אשר בהם תולה יחודא עלאה, ושכינה שרויה ביניהם; עזר ורחם שלא תהיה ביניהם שום שנהא וקנאה, בזכות וכח הספרים הנוראים הקדושים שנשרפו ונתעלמו מן העולם בשביל זה, כאשר גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים; ועזרנו וזכנו, שספרים אלו שנשארו מהצדיקים אמתיים מעט מהרבה, יתפשטו ויצאו בעולם, ויפוצו מעיינותיהם חוצה, ויעשו פעולתם בשלמות, וימשך רוחו של משיח בעולם, ויהיה נעשה רוח קנאה לטהר את ישראל מזוהמת תאוות ניאוף, שנוכה אנחנו וכל עמך בית ישראל לשבר ולבטל תאוה זאת מאתנו לגמרי, ולא יבא עלינו שום הרהור ומחשבה רעה, חס ושלוש, רק נזכה להיות קדושים ופרושים בקדושה ובטהרה גדולה, כרצונך הטוב באמת, ולא נזדקק לזה כי אם בעת ההכרח, בשביל קיום העולם. ותתן לנו כח לקיים מצוה זאת בקדושה ובטהרה גדולה באמת, כרצונך הטוב.

רבונו של עולם, מלא משאלותינו לטובה ברחמים, כי דעתי קצרה לבאר הכל, את כל צרכי בקשותי המרובים מאד בגוף ונפש, ובפרט בענין זה של תיקון הברית, שהוא יסוד הכל, אשר לא התחלתי עדיין לבאר ולפרש אפס קצה מה שאני צריך להתנפל ולהתחנן לפניך הרבה, על העבר ועל ההווה ועל העתיד.

אך לפניך נגלה הכל, על כן יהיה נא בעיניך כאילו הייתי פורטם, עזרנו והושיענו למען שמך, שנזכה מעתה להתקדש בקדושה גדולה ובפרט בקדושת הברית; קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת, הפלה חסדיך מושיע חוסים ממתקוממים בימינך נוראות בצדק תעננו אלקי ישענו, מבטח כל קצוי ארץ וים רחוקים, עשה למען שמך, עשה למען ימינך, עשה למען קדושתך, עשה למען תורתך, ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו מהרה את משיח צדקנו, ויקויים מהרה מקרא שכתוב: **מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם**, אמן ואמן.

לרפואה שלמה:

אביה לאה בת אסתר

לעילוי נשמה:

מרדכי זכריה בן חורשיד ופנחס, ז"ל